

BILDANDE AV NATURRESERVATET BJÖRKSELBERGET I ARVIDSJAURS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Björkselberget. Lantmäteriets slutliga inmätning av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara området höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Björkselberget
Kommun:	Arvidsjaur
Lägesbeskrivning:	9 km NO om Lauker
Area:	ca 101 ha
Fastigheter och ägare:	Viståsen 1:1 (del av), Sveaskog
Sameby:	Östra Kikkejaure

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgtoorn.
13. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Före underhållsåtgärder utförs ska samråd ske med Länsstyrelsen.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet, exempelvis åtgärder för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada, döda eller bortföra ryggradsdjur. Störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Elda.
7. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.
4. Länsstyrelsen kan anvisa plats där eldning får ske.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: ca 101 ha
Naturtyper: Vatten ca 2 ha
Skogsmark ca 98 ha, varav produktiv skog ca 80 ha

Naturreseptatet Björkselberget ligger strax söder om Vistån i östra delen av Arvidsjaurs kommun. Området är beläget på Björkselbergets nordostsluttning och den urskogsartade tallskogen som utgör naturreseptatet sträcker sig även fortsätter över toppen och ner i en liten remsa på den södra sidan av berget.

Björkselbergets delvis branta sluttningar är uppbyggda av storblockig morän med svackor och höjdryggar. Berggrunden i området utgörs av granit. Fältskiktet är mest av lavristyp och frisk ristyp med lågörtinslag ibland bestånden. Skogen utgörs till största del av en flerskiktad urskogsartad tallskog. Här och var finns spridda granar och lövträd insprängda, mest i de något fuktigare och bördiga partierna i svackorna. Tillgången till död ved i olika former och nedbrytningsstadier är mycket god i hela området. Ett flertal rödlistade arter och andra arter som visar på höga naturskogsvärden har påträffas i Björkselberget, bland annat har den akut hotade kritporingen hittats här. Andra hotade arter som är knutna till tall som finns i Björkselberget är gräddporing, skrovlig taggsvamp och reliktböck. Även i blandbestånden hittas viktiga signalrater som lappticka, rosenticka och norna.

De äldsta tallarna ligger troligen i åldern mellan 400–600 år och är märkta efter flera bränder. Den tidigaste branden som har daterats i områden var på 1500-talet. Överståndare med dubbla och trippla brandljud är vanliga och här finns även tallar med så mycket som fem brandljud. Brandljuden är ofta upp till 5 meter höga och det är gott

om kolade stubbar och rotvältor. I den nedre delen av den norra sluttningen finns några små tjärnar insprängda i skogen.

Länsstyrelsens bedömning

Skogarna på Björkselberget hör till de främsta exemplen på tallurskog som finns i länet. Skogarna uppvisar mängder av urskogsstrukturer som torrakor, lågor, kolade stubbar och brandljud i gamla träd. Ett flertal rödlistade arter förekommer i området. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets höga naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Björkselberget uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 ingicks en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Björkselberget är ett av dessa områden.

Datum
2009-10-29

Diarienummer
511-3662-09

NVR ID
NR2014580

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Beslutet har föregåtts av samråd med Arvidsjaurs kommun som motsätter sig förslaget. I yttrandet anges bland annat att de föreslagna reservatsbildningarna kan komma i konflikt med framtida vindkraftsetableringar samt mineralprospekteringar i kommunen. Man anser också att kommunen är kraftigt överrepresenterad i planerna för framtida reservatsbildningar och önskar att framtida naturreservat bör fördelas jämnare över landets kommuner.

Länsstyrelsen vill tydliggöra att området har så höga naturvärden att det måste skyddas från exploatering. Myndighetens arbete med skydd av värdefulla skogar sker på uppdrag av regering och riksdag, inom ramen för miljömålet *Levande skogar*. Urvalet av skogar som ska ges skydd som naturreservat styrs av de nationella och regionala strategierna för skogsskydd. Grunden är en värdebaserad ansats där områdenas naturvärden är styrande för urvalet, allt för att de avsättningar som görs för att uppnå miljömålet ska utgöras av skogar med så höga naturvärden som möjligt. Andelen skyddad skog kommer därför att variera mellan kommunerna.

Förslaget har också remitterats till Försvarmakten, SGU, Bergstaten och Skogsstyrelsen. Samtliga har angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU har dessutom i sitt yttrande givit värdefull information om berggrunden i området.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas för naturvårdande skötsel av naturreservatet. Länsstyrelsen bedömer dock att beslutet redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Östra Kikkejaure sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Inget svar har inkommit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (7)

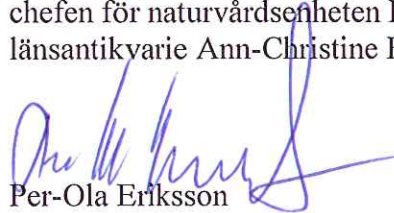
Datum
2009-10-29

Diarienummer
511-3662-09

NVR ID
NR2014580

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Sara Backéus. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin, länsassessor Fredrik Hannu och länsantikvarie Ann-Christine Burman deltagit.

Per-Ola Eriksson

Sara Backéus

Bilagor:

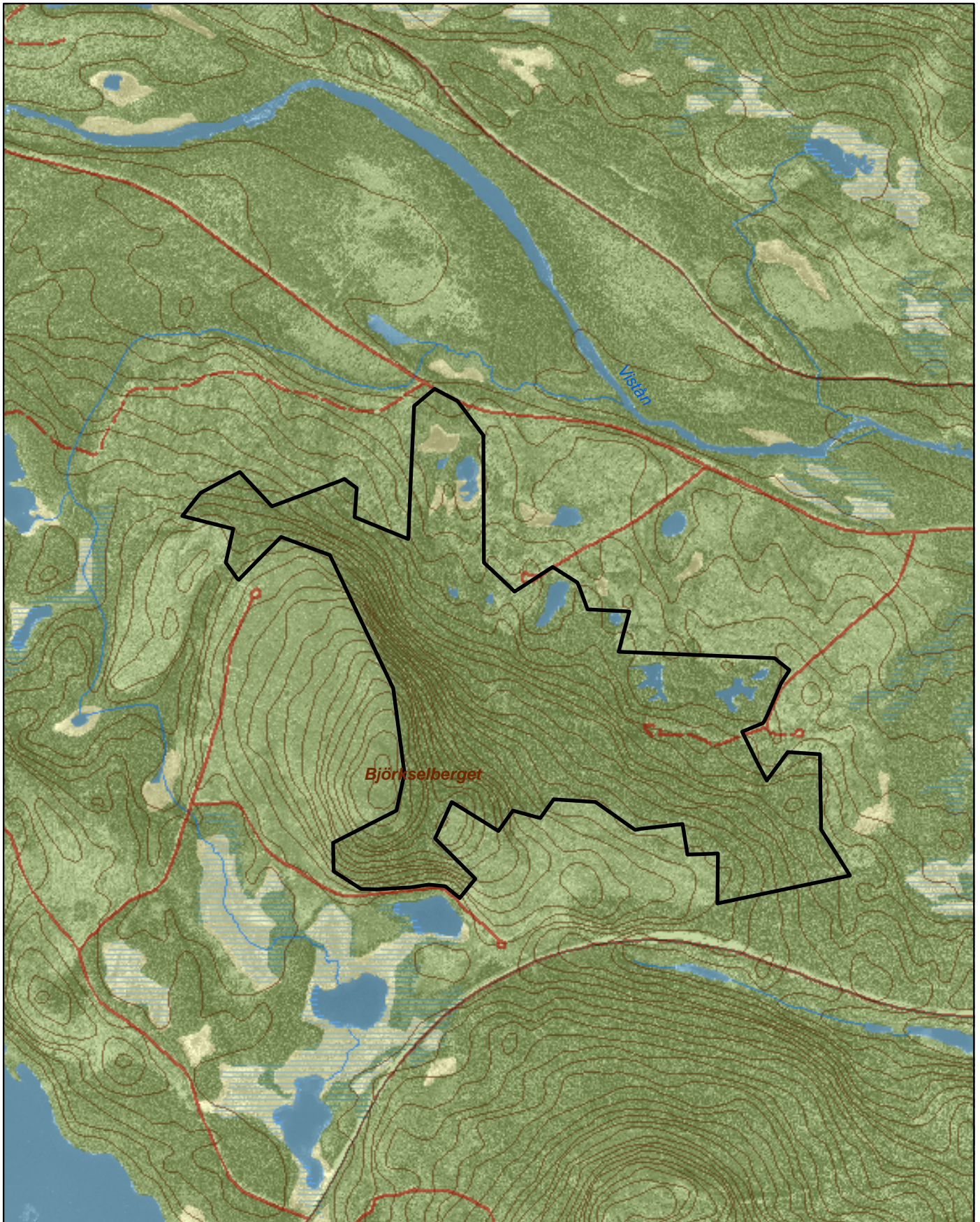
1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Naturreseptatet Björkselberget

Area ca 101 ha

Skala 1:15 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreseptatet

0 250 500 750 1 000 Meter

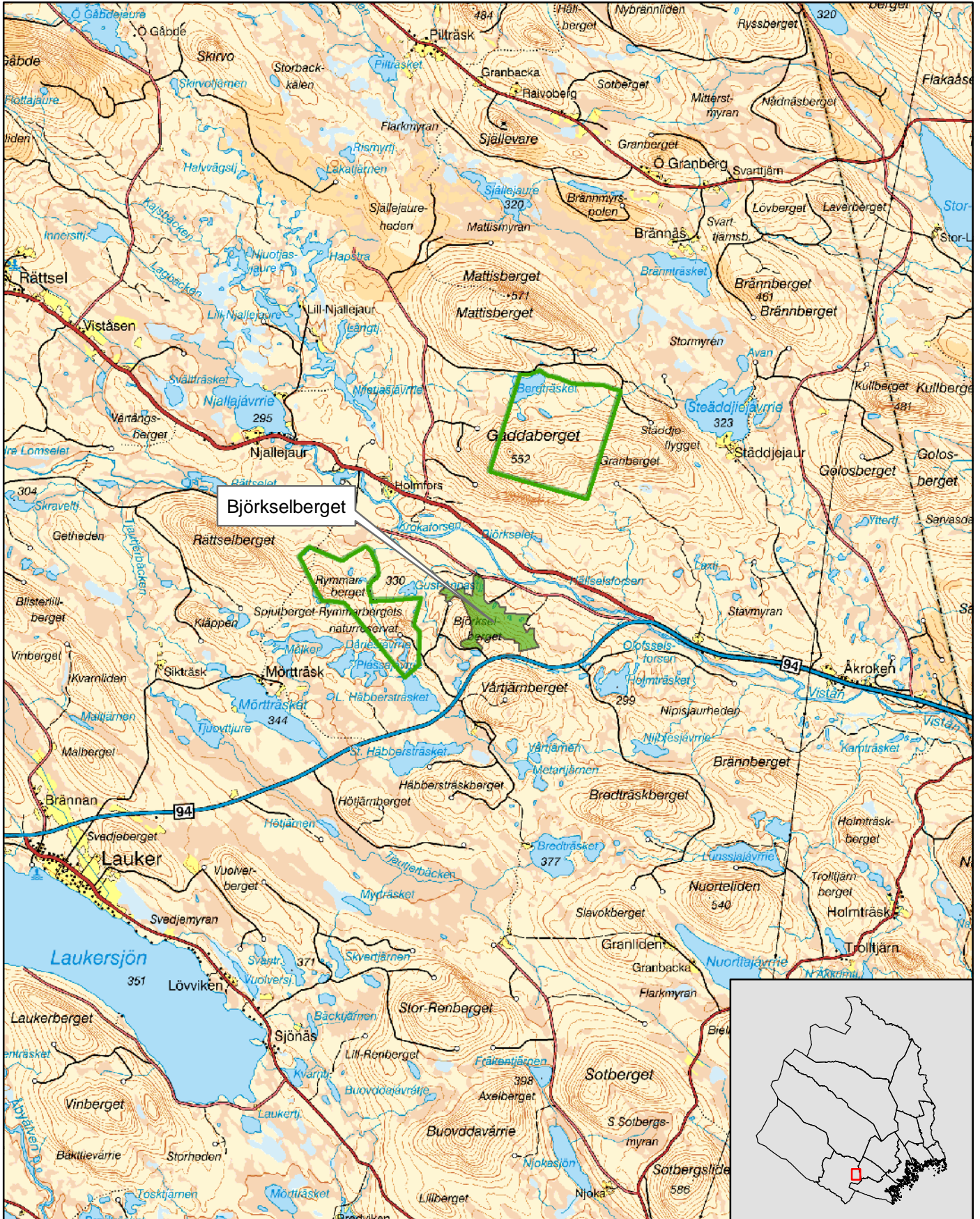

Naturreservatet Björkselberget

Arvidsjaurs kommun

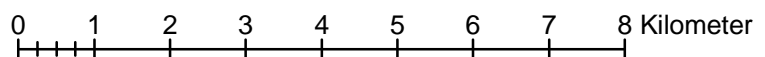
Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

- Naturreservatet Björkselberget
- Andra naturreservat

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 3

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

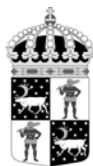
För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET BJÖRKSELBERGET I ARVIDSJAURS KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-3662-09.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.

NATUR

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt. Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Arronderingsmark skog

Eventuella skötselåtgärder i områdets arronderingsmarker bör utredas och tas upp vid en revidering av skötselplanen. Tillsvidare ska dessa områden fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Brand

På grund av områdets omistliga naturvärden ska bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturresevatets gränser ska markeras enligt naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter Lantmäteriets inmätning.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

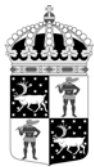
FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

En gemensam informationsplats för flera naturresevat i området planeras att uppföras vid väg 94 i höjd med Rävabacken. En mindre informationsskylt sätts upp på lämplig plats i anslutning till reservatet, förslagsvis på den plats som markerats på kartan i bilaga A.

Aktuell information om naturresevatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

ANLÄGGNINGAR

Idag finns inga kända anläggningar för det rörliga friluftslivet i Björkselberget. En lämplig plats att anlägga en rastplats med eldstad har markerats i bilaga A.

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2009-10-29

Bilaga 4

Diarienummer
511-3662-09

NVR ID
NR2014580

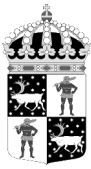
3 (3)

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter Lantmäteriets inmätning
Informationsskylt vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Revidering av skötselplan	Senast 2019/2020
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilagor:

- A. Karta
- B. Artlista

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-3662-09

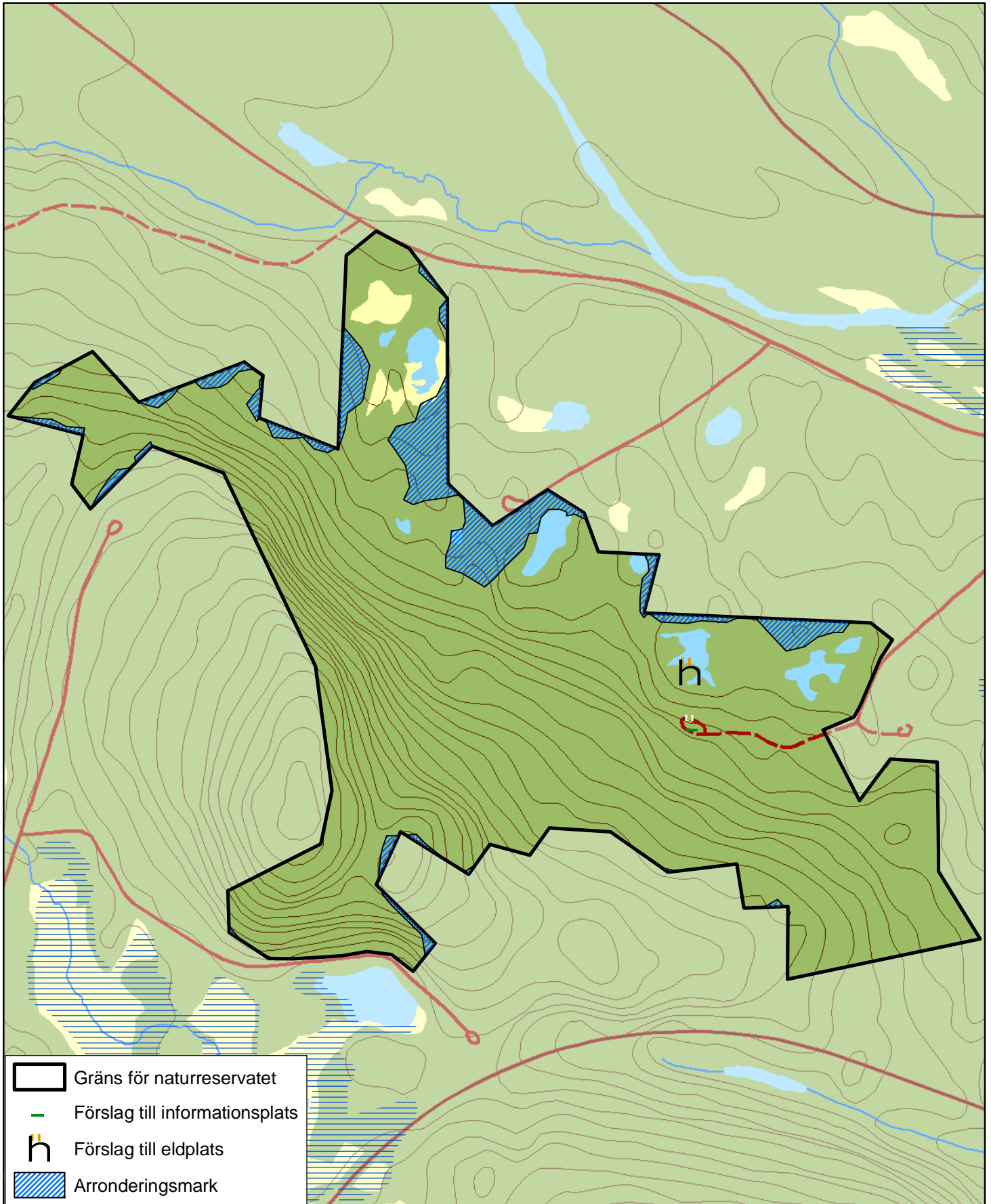
NR2014580

Bilaga A

Naturreseptatet Björkselberget

Friluftsliv och arronderingsmark

Skala 1:10 000

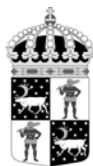

- Gräns för naturreseptatet
- Förslag till informationsplats
- Förslag till eldplats
- Arronderingsmark

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 0,5 1 kilometer

Artlista naturreservatet Björkselberget

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	NT
2.	Fläckporing	<i>Antrodia albobrunnea</i>	VU
3.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
4.	Blodticka	<i>Gleoporus taxicola</i>	
5.	Doftticka	<i>Haploporus odorus</i>	VU
6.	Tallticka	<i>Phellinus pini</i>	
7.	Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
8.	Violmussling	<i>Trichaptum laricinum</i>	NT
9.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
10.	Kritporing	<i>Antrodia crassa</i>	CR
11.	Grovicka	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	
12.	Svart taggsvamp	<i>Phellodon niger</i>	NT
13.	Gräddporing	<i>Skeletocutis lenis</i>	VU
14.	Nordtagging	<i>Odonticum romellii</i>	NT
15.	Smalfotad taggsvamp	<i>Hydnellum gracilipes</i>	EN
16.	Vaddporing	<i>Anomoporia kamtschatica</i>	NT
17.	Taigataggsvamp	<i>Phellodon secretus</i>	
18.	Skrovlig taggsvamp	<i>Sarcodon scabrosus</i>	VU
19.	Talltaggsvamp	<i>Bankera fuligineoalba</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. CR=Akut hotad, EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Lavar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
20.	Dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>	NT
21.	Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
22.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
23.	Luddlav	<i>Nephroma resupinatum</i>	
24.	Vitskaftad svartspik	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	NT
25.	Rosa skärelav	<i>Schismatomma pericleum</i>	NT
26.	Nordlig nållav	<i>Chaenotheca laevigata</i>	NT

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2009-10-29

Diarienummer
511-3662-09

NVR ID
NR2014580

27. Blanksvart spiklav *Calicium denigratum*

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Övrigt

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
28.	Norna	<i>Calypso bulbosa</i>	NT
29.	Mindre mägborre	<i>Tomicus minor</i>	
30.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	VU
31.	Reliktbock	<i>Nothorhina punctata</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Källor:

- Länsstyrelsen översiktliga inventeringar 2003 och 2009
- Artdatabanken